

Co-funded by
the European Union

DE SPRAAKBALLONNEN VAN DE TOESPRAAK VAN EUROPA

PARTNER: ENCRE

LAND: België

Inhoudsopgave

1. <i>Introductie</i>	2
2. <i>Aard van de werkzaamheden</i>	3
2.1 Doelstellingen van de activiteit	3
2.2 Beschrijving en methodologie van de activiteit	3
2.3 Hulpmiddelen en bronnen	3
2.4 Voorgestelde integratie	3
3. <i>Debriefing en feedback</i>	4

1. Introductie

Deze informele trainingsactiviteit bevordert creatief denken, dialoog met collega's en interculturele uitwisseling met behulp van medium strips. Het richt zich rechtstreeks op de kernwaarden van de Europese Unie - zoals **menselijke waardigheid, gelijkheid en democratie** - zoals verankerd in het Handvest van de grondrechten van de EU.

De methode is eenvoudig en inclusief: elke deelnemer tekent en schrijft en gaat **een cyclus van co-creatie aan** die zorgt voor een gelijke bijdrage, ongeacht de tekenvaardigheid. Het is bijzonder geschikt voor groepen van gemengde leeftijd of interculturele groepen en stimuleert **visuele verhalen, symbolisch denken en reflectie**.

Doelgroep: Volwassenen van welke achtergrond dan ook. Geen eerdere ervaring met tekenen of strips vereist.

Inclusiedimensie: De activiteit is in eerste instantie zo ontworpen dat ze non-verbaal is (door middel van tekenen), waardoor taalbarrières worden verminderd. De groepssetting en anonimiteit bij de eindstemming bevorderen dezelfde deelname.

Geschatte duur: ca. 1 uur (variabel afhankelijk van de groeps grootte en het tekentempo)

2. Aard van de werkzaamheden

2.1 Doelstellingen van de activiteit

- Creatieve interpretatie van EU-waarden aanmoedigen door middel van beelden en dialoog.
- Bevordert wederzijds begrip en actief luisteren in een peer-learning setting.
- Versterk de groepscohesie door middel van collaborative storytelling.

2.2 Beschrijving en methodologie van de activiteit

Deelnemers zitten in een kring, elk met een vel papier en tekenmateriaal (stiften, pennen, potloden).
Elke deelnemer:

1. Ontvang een waarde die is geselecteerd uit het **Handvest van de grondrechten van de EU** (bijv. solidariteit, vrijheid, rechtsstaat).
2. Tekent een **komisch vignet met één frame** (een personage, een setting, een situatie) dat de waarde visueel uitdrukt, maar **de tekst ballon leeg laat**.
3. Geeft de tekening door aan de deelnemer aan zijn rechterkant en ontvangt een andere van zijn linkerkant.
4. Leest de ontvangen tekening en schrijft in de tekstballon een **korte zin of dialoog** die de situatie interpreteert, overeenkomend met de beoogde waarde.
5. Deze cyclus wordt **drie keer herhaald**, telkens met een nieuwe willekeurig toegekende EU-waarde.

Aan het einde heeft elke deelnemer bijgedragen aan **drie unieke strips**: een die ze hebben getekend, een script hebben geschreven en een die ze als voltooid hebben beschouwd.

Alle strips worden verzameld, gemixt en anoniem tentoongesteld. Deelnemers **stemmen vervolgens bij geheime stemming** voor de meest impactvolle of betekenisvolle strip.

2.3 Hulpmiddelen en bronnen

- Een gedrukte lijst of kaartenset van geselecteerde **EU-waarden** (kies 3)
- A4-vellen of stripsjablonen met voorgetekende kaders en lege bubbels (optioneel)
- Pennen, potloden, stiften
- Een stembus of eenvoudige stembriefjes
- Optioneel: muurruimte of digitale camera om de strips te documenteren

2.4 Voorgestelde integraties

Deze activiteit kan worden geïntegreerd met:

- Elke storytelling-module in de Toolkit
- Een bezoek aan een tentoonstelling over de Europese geschiedenis of democratie
- Workshops over communicatie, intercultureel begrip of satire in de media

3. Debriefing en feedback

Voorgestelde vragen:

- Hoe voelde het om een idee eerst visueel en vervolgens schriftelijk uit te drukken?
- Kwam de waarde anders over in de tekening en in de toespraak?
- Heeft iets je verrast over hoe anderen je tekening interpreteerden?
- Welke waarde was het gemakkelijkst uit te drukken? Wat was het moeilijkst?
- Heb je het gevoel dat je door deze exercitie iets nieuws hebt geleerd over de waarden van de EU?

Feedback verzamelen:

- Gebruik een eenvoudige schriftelijke vorm of mondelinge ronde (afhankelijk van de groepsgrootte)
- Optioneel feedbackblad op emoji-schaal (voor toegankelijkheid)
- Vraag deelnemers om de strip te noemen waarop ze hebben gestemd en waarom (anoniem)

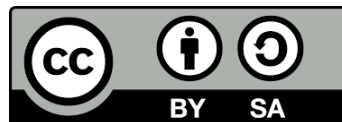
DISCLAIMER

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter alleen die van de auteur(s) en komen niet noodzakelijkerwijs overeen met die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan hiervoor verantwoordelijk worden gesteld.

Authors

© 2025 - ENCRE - Europees netwerk van vertegenwoordigers en ondernemers van strips (BE), Skill Up srl (IT), Cap Ulysse (FR), Museumsverein Klostertal (AT), Complexul Muzeal National Moldova Iasi (RO), Quiosq (NE).

Deze publicatie kwam tot stand met de financiële steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus + Project "ONE Culture - Overcoming Nationalism and Euroscepticism through Culture", N. 2024-1-BE01-KA220-ADU-000243645.

Attributie, aandeel in dezelfde staat

(CC BY-SA) : U bent vrij om het materiaal te delen - te kopiëren en opnieuw te distribueren in elk medium of formaat en aan te passen - te remixen, te transformeren en voort te bouwen op het materiaal voor elk doel, zelfs commercieel. De licentiegever kan deze vrijheden niet intrekken zolang u zich houdt aan de licentievoorwaarden onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding – u moet de juiste naamsvermelding geven, een link naar de licentie verstrekken en aangeven of er wijzigingen zijn aangebracht. U mag dit op elke redelijke manier doen, maar niet op een manier die suggereert dat de licentiegever u of uw gebruik van **GelijkDelen** goedkeurt - Als u het materiaal remixt, transformeert of erop voortbouwt, moet u uw bijdrage verspreiden onder dezelfde licentie als het origineel.

Geen aanvullende beperkingen – u mag geen juridische voorwaarden toepassen.

Co-funded by
the European Union

***Nationalisme en euroscepsis overwinnen
door middel van cultuur***